

בית משפט השלום בטבריה

12 יולי 2016

ת"פ - 04-15- מדינת ישראל נ'

בפני כב' סגן נשיא, השופט ניר מישורי לב טוב

מדינת ישראל

המאשימה

נגד

1.
2.
3.

הנאשמים

נוכחים:

ב"כ המאשימה עו"ד צביקה כוחן
הנאשמים וב"כ עו"ד ראומה גומא

פרוטוקול

ב"כ המאשימה:

אנחנו, עם כל הכבוד לשירות המבחן שהערך השיקומי נמצא מול עיניו, המאשימה סבורה שזה לא
הערך היחיד שאמור לעמוד בכפות המאזניים בבואו של בית המשפט לקבוע לעניין אי הרשעת
שלושת הנאשמים, בין היתר על יסוד תיקון 113 לחוק.

למותר לציין, כי חוות הדעת של שירות המבחן הינה בגדר המלצה בלבד, שהינה בלתי מחייבת.
בית המשפט רשאי לסטות ממנה ולא לאמץ אותה.

אנו סבורים שבנסיבות המקרה יש לתת משקל עודף לערך החברתי שנפגע, לעיקרון ההלימה.
הנאשמים, מפנה לסעיף 4 לכתב האישום המתוקן, סיכנו את עצמם, למרות שאמרו שהם יוצאים
מהשמורה הם נותרו בשמורה, סיכנו אחרים, נדרשה פעולת חילוץ כדי להוציאם מהשטח. במזל, בנס
ומבלי שהדבר הסתיים בנפגעים בנפש או ברכוש, המאשימה סבורה כי יש לשלוח מסר לציבור גם
בנושא הביטחון של המטיילים עצמם, גם הנאשמים בתיק הזה, גם של הפקחים וגם מסר של שמירה
על ערכי טבע וכללי התנהגות נאותה בשמורת טבע.

הדברים עולים מכתב האישום, היה דו שיח בין אחד הנאשמים לפיקוח בערב, לפני החילוץ, כאשר
הפקח הבין מאותה שיחה כי הנאשמים בדרכם החוצה מהשמורה. מתברר בדיעבד שלא אלו היו פני
הדברים ובסופו של דבר הוזעק חילוץ כדי לסייע בידם לצאת מהשמורה, על כל המשתמע מכך, גם
האופרציה וגם העלויות הכספיות.

אנו סבורים שלאור הלכת קטב ולמרות חוות הדעת של שירות המבחן החיוביות ביותר, זה לא
המקום שלא להרשיע את הנאשמים בדינם מהטעמים שפורטו.

נבקש להרשיע את הנאשמים ולטעון לעונש.

בית משפט השלום בטבריה

12 יולי 2016

ת"פ - 04-15-04 מדינת ישראל נ'

ב"כ הנאשמים:

1
2 אבקש לאמץ את המלצות שירות המבחן, להימנע מהרשעת הנאשמים ולהסתפק בהטלת התחייבות
3 שלא יחזרו על המיוחס להם בכתב האישום.

4 אבקש לפתוח בהתייחסות לעבירות המיוחסות לנאשמים, לאור העובדות המתוארות בכתב
5 האישום.

6
7 העבירה הראשונה – פגיעה בשמורת טבע.

8 אם נלך לסעיף המגדיר מהי פגיעה, אותו סעיף 30(ד) לחוק הגנים הלאומיים, אבקש להצביע על כך
9 שככל שנעשתה פה עבירה, הרי היא במדרג הנמוך ביותר, שכן כל הפעלים המגדירים מהי פגיעה
10 מתייחסים למעשים שלא ניתן להשיב את הנפגע לקדמותו, אם זו השחתה, כריתה, פירוק, חריטה,
11 דברים שאינם רלבנטיים למעשה הנדון.

12 לכל היותר, הפועל היחיד המתאים להגדרה הוא הטרדה, על כך מדבר גם כתב האישום.

13 ככל שקיימת העבירה, הרי היא במדרג הנמוך ביותר עד כדי להרהר בשאלה האם הדבר מצדיק
14 הגשת כתב אישום, מאחר והוגש יש לבחון אותו לאור המקום שבו הוא חונה בהגדרת העבירה.

15
16 לאותה עבירת גלישה ללא אישור –

17 חיפשתי וחפרתי והתאמצתי לחפש עוד הרשעות או איזשהם הליכים משפטיים פליליים כלשהם
18 בעבירה זו, מלבד כתב אישום אחד שבסופו ניתן זיכוי התקשיתי למצוא.

19 יש כאן טענה נוספת, אם של אכיפה בררנית ואם של מתן היתרים, שאיננו חלק אקטיבי במיוחד
20 שנמצא בראש סדר העדיפויות של רשות הטבע והגנים ופלא שהוגש כאן כתב אישום.

21 קשה לטעון כאן להרשעה כלשהי.

22
23 לעניין הנאשמים -

24 חוות הדעת מדברות בעד עצמן.

25 יש כאן שני נאשמים שמשרתים בצבא ביחידות מובחרות ביותר, נאשם נוסף עומד בפני גיוסו.

26 אני רוצה להוריד מהפרק הליכה לשל"צ, שכן מדובר באנשים שבשירות צבאי מושקע ורב שנים.

27 מדובר באנשים שלראשונה פוגשים את רשויות החוק, אין להם עבר פלילי, ניתן להניח גם על פי
28 חוות הדעת שלא יהיה להם בעתיד מפגש כזה.

29 אבקש לאמץ את המלצות שירות המבחן להימנע מהרשעה ולהטיל עליהם התחייבות בלבד.

30 למען הזהירות, לאחר שביקשתי שבית המשפט יקבל את עמדת שירות המבחן במלואה, אין לנו
31 התנגדות כי יוטלו הוצאות מינימאליות, ואבקש לקחת בחשבון את העובדה שמדובר בנאשמים
32 שהינם חיילים שמשכורתם החודשית היא בסך כ-600 ₪.

בית משפט השלום בטבריה

12 יולי 2016

ת"פ - 04-15-04 מדינת ישראל נ'

1 הנאשם שעומד להתגייס למד עד כה בישיבה ולא עבד.

2 **הנאשם 1:**

3 הסיפור הזה מלווה אותנו קרוב לשנתיים בצורה מוזרה, אנחנו מרגישים שזה איזשהו סיפור מוקצן
4 מעבר לכל מה שאנו מכירים. אנחנו חושבים שהייתה שם טעות בשיקול דעת והחלטה לא נכונה,
5 שנלקחה הרבה מעבר לגבולות. כל התהליך של המשפט הוא תהליך שאנחנו למדנו ממנו הרבה, אין
6 ספק שזה משהו שלימד אותנו עד כמה חמורים המעשים שלנו. רק ההוצאות של כל התהליך הזה
7 המשכורות הצבאיות שלנו צריכות איכשהו להכיל את זה.
8 הלקח שלנו הועבר מעל לכל ספק.

9
10 **הנאשם 2:**

11 אמר כבר את כל הדברים. אני חוזר על דבריו.
12 אני חושב שהעניין יצא מפרופורציה לא שיערנו שזה יגיע לכך.
13 אני מתגייס בעוד שבועיים לצה"ל.
14 הדבר לא יחזור על עצמו.

15
16 **הנאשם 3:**

17 לגבי החרטה על המעשה והלקח אני חוזר על דברי הנאשם 1.
18 חשוב לי להבהיר שזה היה למעלה משנתיים, כל הגיל הזה שהיה מקום יותר להרפתקנות, וזה גם
19 בא מתוך אהבת הארץ שטיילנו הרבה.
20 כולנו מטיילים עם שקיות אשפה ואוספים אשפה תוך טיול בארץ.
21 לא הייתה סכנת חיים, באנו עם ציוד מאוד מקצועי.
22 אני נשארתי במערה, הרגשתי בסדר גמור, היה לי את הכוח הנדרש.
23 שלושתנו אנשים שאחראים למעשה שלנו, אנשים עם שיקול דעת, היינו ערוכים.
24 למדנו את הלקח, הארץ מאוד חשובה לנו והמדינה בטח ובטח חשובה לנו.
25 חשוב לנו לעשות טוב לחברה.
26 המעשה הזה לא יחזור שוב.

27
28
29 **החלטה**

30 גזר הדין יינתן בשעה 12:00.

31 ניתנה והודעה היום ו' תמוז תשע"ו, 12/07/2016 במעמד הנוכחים.

32

בית משפט השלום בטבריה

12 יולי 2016

ת"פ - 04-15-04 מדינת ישראל נ'

ניר מישורי לב טוב , סגן נשיא

הדיון מתחדש בשעה 12:45

גזר דין

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32

1. הנאשמים הורשעו במסגרת כתב האישום המתוקן בביצוע עבירות פגיעה בשמורת טבע בניגוד לסעיף 30(ד) ו-57(ב) לחוק הגנים הלאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה ותקנה 2 לתקנות שמורות הטבע (סדרים והתנהגות) + סעיף 29 לחוק העונשין.

2. עפ"י עובדות כתב באישום המתוקן גלשו הנאשמים לתוך מערת "הוטה ג'רמק" באמצעות ציוד גלישה וטיפוס, נאשם 1 הודיע לפקח כי הוא וחבריו עזבו את המערה ובדרכם לביתם אך בשעות הערב התקשר נאשם אחד לפקח והודיע כי הוא וחבריו הגיעו בערב הקודם למערה, גלשו לתוכה, עדיין נמצאים בתחום השמורה ונאשם מספר 3 עדיין נמצא בתוך המערה.

יחידת חילוץ הוזעקה למקום וחילצה את נאשם 3 מחוץ למערה. פעילות הנאשמים במערה יצרה הטרדה למושב העטלפים החיים בה.

3. ב"כ המאשימה טען כי יש להרשיע הנאשמים בדין, תסקיר שירות המבחן הינו בגדר המלצה בלבד וכי יש לתת במקרה זה משקל עודף לערך החברתי שנפגע ועיקרון ההלימה. הנאשמים סיכנו עצמם במעשיהם, סיכנו אחרים, נדרשה פעולת חילוץ לצורך הוצאתם מהשמורה ונפגעו ערכי טבע מוגנים, הנאשמים הטעו הפקחים והדבר גרם לאופרציות ועלויות כספיות.

4. ב"כ הנאשמים מבקשת מבית המשפט להימנע מהרשעתם של הנאשמים. מעיון בסעיף החוק של פגיעה בערך טבע מוגן ניכר כי הפגיעה במקרה זה הינה ברף הנמוך ואין מדובר בכריתה, פירוק, השחתה וכדומה כלשון הסעיף.

לא נמצאו פסיקות דומות בנושא גלישה למעט זיכוי אחד ולפיכך מדובר באכיפה בררנית כנגד הנאשמים בתיק זה והינה תמהה מדוע הודן כנגדם כתב אישום מלכתחילה.

מדובר בנאשמים ללא עבר פלילי והרשעות קודמות, . תסקירי שירות המבחן מאוד חיוביים, שניים מהנאשמים משרתים ביחידות מובחרות, נאשם נוסף עומד לפני גיוסו, לפני

בית משפט השלום בטבריה

12 יולי 2016

ת"פ - 04-15-04 מדינת ישראל נ'

1 הנאשמים שירות רב שנים בצה"ל ולכן לא ניתן להטיל עונש של"צ, מתסקיר שירות המבחן
2 ברור כי לא יחזרו על מעשיהם. לפיכך עותרת ב"כ הנאשמים להסתפק בעונש המוצע, קרי
3 הטלת התחייבות כספית בלבד.

4
5

6 דברי הנאשמים לעונש: .5

7
8

הנאשם 1:

9 נאשם 1 מסר כי הסיפור מלווה אותם קרוב לשנתיים, מרגישים שהסיפור מוקצן מעבר לכל
10 מה שמכירים. הם חושבים שהייתה שם טעות בשיקול דעת והחלטה לא נכונה, שנלקחה
11 הרבה מעבר לגבולות. כל התהליך של המשפט הוא תהליך שלמדו ממנו הרבה, אין ספק
12 שזה משהו שלימד אותם עד כמה חמורים המעשים שלהם. רק ההוצאות של כל התהליך
13 הזה, המשכורות הצבאיות שלהם צריכות איכשהו להכיל את זה.
14 הלקח שלהם הועבר מעל לכל ספק.

15
16

הנאשם 2:

17 חזר על דברי נאשם 1, חושב שהעניין יצא מפרופורציה, לא שיערו שזה יגיע לכך.
18 הוא מתגייס בעוד שבועיים לצה"ל.
19 הדבר לא יחזור על עצמו.

20
21

הנאשם 3:

22 נאשם 3 מסר כי לגבי החרטה על המעשה והלקח חוזר על דברי הנאשם 1.
23 זה היה למעלה משנתיים, כל הגיל הזה שהיה מקום יותר להרפתקנות, והמקרה ארע
24 לדבריו מתוך אהבת הארץ כשטיילו הרבה. כולם מטיילים עם שקיות אשפה ואוספים
25 אשפה תוך טיול בארץ.
26 לא הייתה סכנת חיים, באו עם ציוד מאוד מקצועי. הוא נשאר במערה, הרגיש בסדר גמור,
27 היה לי את הכוח הנדרש. שלושתם אנשים שאחראים למעשה שלהם, אנשים עם שיקול
28 דעת, היו ערוכים.

29 למדו את הלקח, הארץ מאוד חשובה להם והמדינה בטח ובטח חשובה להם.
30 חשוב להם לעשות טוב לחברה. המעשה הזה לא יחזור שוב.

31
32

6. דיון והכרעה:

בית משפט השלום בטבריה

12 יולי 2016

ת"פ - 04-15-04 מדינת ישראל נ'

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32

העבירות שבהן הודו הנאשמים הינן עבירות מסוג עוון.

הנאשמים הודו בביצוע העבירה המיוחסות להם, אך עתרו לאי הרשעתו.

הכלל הוא, כי מי שהודה בפלילים, יורשע בדין. החרוג הוא, הימנעות מהרשעה.

על רקע טיעוני הצדדים, אבחן תחילה סוגיית ההרשעה ולאחר מכן היחס בינה לבין תיקון

113 לחוק העונשין (חוק העונשין (תיקון מס' 113), התשע"ב-2012 (להלן: "תיקון 113").

בע"פ 2513/96 מדינת ישראל נ' שמש, פ"ד (3) 682, קבע בית המשפט העליון בעמ' 683, כי

:

" שורת הדין מחייבת כי מי שהובא לדין ונמצא אשם, יורשע בעבירות שיוחסו לו. זהו

הכלל. הסמכות הנתונה לבית המשפט להסתפק במבחן מבלי להרשיעו בדין, יפה למקרים

מיוחדים ויוצאי דופן. שימוש בסמכות הזאת כאשר אין צידוק ממשי להימנע מהרשעה

מפר את הכלל. בכך נפגעת גם שורת השוויון לפני החוק".

על הלכה זו חזר בית המשפט העליון, במסגרת ע"פ 2083/96 תמר כתב נ' מדינת ישראל,

פ"ד (3) 337 (להלן: "הלכת תמר כתב"), במסגרת הלכה זו נקבעו בין היתר, התנאים

הנדרשים להימנעות מהרשעת הנאשם בדין ולפיהם, הימנעות מהרשעה בדין אפשרית

בהצטבר שני גורמים: ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם ושנית, סוג

העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה, מבלי לפגוע באופן מהותי

בשיקולי הענישה האחרים.

ככל שחומרתה של העבירה רבה כן יגבר האינטרס הציבורי ויטו כפות המאזניים לכיוון

הרשעה. על המאזן הנדרש עמד בית המשפט בע"פ 2669/00 מדינת ישראל נ' פלוני פ"ד (3)

685 :

" משהתבקש ביהמ"ש לשקול אימתו יחיל את הכלל המדבר בחובת הרשעה, ומתי יחיל

את החרוג בדבר הימנעות מהרשעה, נדרש איזון שיקולים המעמיד את האינטרס הציבורי

אל מול נסיבותיו האינדיווידואליות של הנאשם. בראיה כוללת נשקל... הצורך במיצויו של

ההליך הפלילי בדרך של הרשעת העבריין כדי להשיג בכך בין היתר, את גורם ההרתעה

והאכיפה השוויונית של החוק. שיקול ציבורי זה פועל במשנה תוקף ככל שחומרת העבירה

גדולה יותר, והנזקים לפרט מביצועה-גוברים. כנגד השיקול הציבורי נשקל עניינו של

הפרט- הנאשם... באשר לנאשמים בגירים, במאזן השיקולים האמור, גובר בדרך כלל

השיקול הציבורי, ורק בנסיבות מיוחדות, חריגות ויוצאות דופן ביותר תצדקנה סטייה

מחובת מיצוי הדין בדרך הרשעת העבריין".

בית משפט השלום בטבריה

12 יולי 2016

ת"פ - 04-15-04 מדינת ישראל נ'

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32

המשנה לנשיא, כבי' השופט שי' לוי' בהלכת תמר כתב שלעיל, מנה מספר מבחנים שאינם ממצים, אותם יש לבחון בבואנו להכריע בשאלת ההרשעה, ואלו הם:

- (א) האם מדובר בעבירה ראשונה או יחידה של הנאשם;
- (ב) מהי חומרת העבירה והנסיבות בהן בוצעה;
- (ג) מעמדו ותפקידו של הנאשם והקשר בין העבירה למעמד ולתפקיד;
- (ד) מידת הפגיעה של העבירה באחרים;
- (ה) הסבירות שהנאשם יבצע עבירות נוספות;
- (ו) האם ביצוע העבירות על ידי הנאשם משקף דפוס התנהגות כרונית או המדובר בהתנהגות מקרית;
- (ז) יחסו של הנאשם, האם נוטל הוא אחריות לביצועה, האם הוא מתחרט עליה;
- (ח) משמעות הרשעה על הדימוי העצמי של הנאשם;
- (ט) השפעת ההרשעה על תחומי פעילותו של הנאשם.

אך ברור הוא שהשיקול של חומרת העבירה הינו אחד השיקולים העיקרים אותו על בית המשפט לבחון בבואנו להכריע בסוגיה.

עסקינן במקרה זה בעבירות מסוג עוון. הגם שאין להקל ראש בסיכון אשר יצרו הנאשמים לעצמם ובהפרעה לעטלפים במערה הרי שאין העבירות שעברו הנאשמים מצויות ברף הגבוה בחומרתם שעה שלא הוכח נזק בלתי הפיך לעולם החי במקום, לא מצאתי כי בכוונת הנאשמים שהינם חובבי טבע היה לפגוע בערכי טבע הגם שבפועל נגרם נזק זה. לציין כי הנאשמים לא הואשמו ולא הורשעו בביצוע עבירות הכשלת עובד ציבור ודיווחם לפקח הינו בגדר נסיבה בלבד ולא עבירה.

הגם שנתתי דעתי לכך שמעשי הנאשמים המעידים כי בוצעו מיצר הרפתקנות גרידא גרמו להוצאות כספיות למדינה המקבלות ביטוי בהזעקת צוות חילוץ למקום, לא מצאתי כי עובדה זו כשלעצמה מטה חומרת העבירות שבוצעו לחומרא באופן המשווה חומרה יתרה לביצוע העבירות בהן הורשעו הנאשמים.

לאחר ששקלתי בחינת עניינם של הנאשמים בהתאם למבחנים לעיל, הגעתי לכדי למסקנה כי מן הדין להימנע מהרשעתם של הנאשמים במקרה שלפני ולהלן נימוקי:

בית משפט השלום בטבריה

12 יולי 2016

ת"פ - 04-15-04 מדינת ישראל נ'

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31

מעיון בתסקירי שירות המבחן והתרשמות בלתי אמצעית מהופעת הנאשמים בבית המשפט התרשמתי, כי אכן מדובר בנאשמים נורמטיביים, אשר הפנימו את מעשיהם, הביעו חרטה ונטלו אחריות בגינם. כעולה מתסקיר שירות המבחן קיבלו הנאשמים אחריות לביצוען של העבירות, הביעו חרטה בפני שירות המבחן. שירות המבחן התרשם כי קיים אפקט הרתעתי בהליך המשפטי המנוהל כנגד הנאשמים שיש בו כדי לסייע בהימנעות מביצוע עבירות נוספות על ידי הנאשמים.

קיימת סבירות נמוכה, אם בכלל, שהנאשמים יעברו עבירות נוספות, מה גם שהתרשמתי מדברי הנאשמים והאמור בתסקירי שירות המבחן כי הפנימו הפסול במעשיהם.

עוד נתתי דעתי לטיעוני הנאשמים כי היו בני 20 בשעת ביצוע העבירות וכי מדובר ביצר הרפתקנות המקבל ביטוי לא אחת במעשי צעירים כדוגמת הנאשמים אשר נהגו לתור את הארץ בטיוליהם.

בית המשפט העליון מסכם ההלכה הנוהגת בגין דינם של "בגירים – צעירים" מפי כב' השופט ג'ובראן בע"פ 7781/12 - פלוני נ' מדינת ישראל, תק-על 2013(2), 11246

"במסגרת זאת, בית משפט זה קבע פעמים רבות כי בקביעת עונשם של "בגירים צעירים", וזאת מכוח אותן טענות שמעלה באת כוח המערער, יש להעניק משקל נכבד לפוטנציאל השיקומי כעולה מתסקיר המבחן. כך, ציינתי בעבר כי: "אני סבור כי שיקולי השיקום מקבלים משנה תוקף, כאשר לפני גילו של המערער קרוב לגיל הקטינות ולפניו פרושים כל חייו" (ע"פ 8480/12 בלצאו נ' מדינת ישראל(23.1.2013), וראו בנוסף: בש"פ 2403/13 פרי נ' מדינת ישראל (8.4.2013); ע"פ 7515/08 מדינת ישראל נ' גורין (5.1.2009))."

50. במסגרת זאת, עצם הקביעה בדבר חובת עריכת תסקיר מבחן ל"בגיר צעיר" בין הגילאים 18-21, למעשה מכירה במתן חשיבות לשיקול שיקום בגזירת עונשו של "בגיר צעיר" עד לגיל 21. במסגרת שיקול זה, כעולה מתסקיר המבחן, לא מבחין הדין בין קטין ובין "בגיר צעיר". לפיכך, מבלי לקבוע יתדות, נראה כי בקבוצה זו יש לייחס משקל גבוה יותר (בדומה לקטינים) כאשר ניתנת המלצה של שירות המבחן לשלב את הנאשם במסגרת שיקומית, בשל קרבה לגיל הקטינות.

בית משפט השלום בטבריה

12 יולי 2016

ת"פ - 04-15-04 מדינת ישראל נ'

51. חשוב לציין כי מעצם טבעם, שיקולי השיקום כפי שעולים מתסקיר המבחן, הם אינדיווידואליים ותלויים בהמלצת שירות המבחן לגופה. בהמשך לכך, ברי כי ישנם מקרים בהם חרף העובדה שמדובר ב"בגיר צעיר", או אף בקטין, ישנם טעמים משמעותיים המחייבים לבכר את שיקולי ההרתעה והגמול על שיקולי השיקום (וכידוע, בית המשפט לא כבול להמלצות תסקיר המבחן, ורשאי הוא לסטות מהן, כפי שעשה במקרהו של המערער, ראו לדוגמא: רע"פ 10524/04 בוזגלו נ' מדינת ישראל (5.1.2010); רע"פ 1021/07 פלוני נ' מדינת ישראל (30.12.2009)).

עם זאת באותו פסק הדין הושמעה דעה שונה באופן מסוים מפי כב' השופט י. [REDACTED] :

"הקביעה שלגיל 18 כגיל בו יש לראות את הנאשם כבגיר לצורך הדין הפלילי, זהה לקביעה בחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"א-1961. זו גם זו, הן קביעות שרירותיות במידת מה, כפי שבכל "קביעת גבול" של מועדים, מידות, ומשקלות יש מידה של שרירות, כגון בקביעת מועדי התיישנות של עבירות ועונשים (ראו, לדוגמה, רע"פ 4562/11 מוחתסב נ' מדינת ישראל בפסקה 22 לפסק דיני ובפסקה ג לפסק דינו של השופט רובינשטיין (7.3.2013)). מאפייני הגיל הצעיר פורטו לעיל על ידי חברי ואין לי אלא להסכים לדברים. עם זאת, גיל 18 נקבע בישראל גם כגיל גיוס חובה, ועל בגירים צעירים בגיל זה מוטלת אחריות כבדה לחיי אדם ולרכוש, למרות גילם הצעיר. רוצה לומר, כי כפי שהמחוקק רואה בגיר צעיר ככשיר לחיובי "עשה" למיניהם, כך המחוקק רואה את הבגיר הצעיר כנושא באחריות מלאה לאיסורי "אל תעשה" שבדין הפלילי.

2. בסופו של דבר, השאלה היא של מדיניות משפטית, שמא אף עניין למחוקק לענות בו. גילו הצעיר של נאשם היה מאז ומתמיד אחד משיקולי הענישה, וגם כיום אין מניעה להתחשב בו כנסיבה נוספת בעת גזירת הדין, אך לא כמעין "קטיגוריה" חדשה ונפרדת של בגיר-צעיר. בהקשר זה אפנה לרשימת הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה אשר על בית משפט לשקול בגזירת העונש, כמפורט בסעיף 40 יא(1) לחוק העונשין, בעקבות תיקון מס' 113 בנושא הבניית הענישה שם נכתב: "הפגיעה של העונש בנאשם, לרבות בשל גילו".

בית המשפט העליון קבע בהחלטה מאוחרת בהתייחסו לגישות השונות בפרשת פלוני לעיל כי גילו של נאשם הינו נסיבה שאינה קשורה בביצוע העבירה בהתאם לתיקון 113 לחוק

בית משפט השלום בטבריה

12 יולי 2016

ת"פ - 04-15-04 מדינת ישראל נ'

- 1 העונשין אותה יש לשקול בביעת העונש הראוי במתחם העונש ההולם אך ספק אם מדובר
2 בקטגוריה עונשית בפני עצמה. ר' דבריו של כב' השופט רובינשטיין בע"פ 2357/13 - איתמר
3 רוש נ' מדינת ישראל, לא פורסם, (06/10/2013).
- 4
- 5 "דומה בעינינו כי ניתן ליישב בין הגישות. אכן, הדין אינו יוצר הבחנה מהותית בין בגירים
6 לבגירים צעירים; ההבחנה שבו היא בין בגירים לקטינים, קרי, לפני גיל 18 ואחריו, תוך
7 הבחנות משנה מסוימות גם במתחם הקטינות עצמו, שלא זה המקום להאריך בהן; זאת,
8 למעט חובת התסקיר ל"בגירים צעירים" עד גיל 21. באשר לקטינים, חוק הנוער (שפיטה,
9 ענישה ודרכי טיפול), תשכ"א-1961, על תיקוניו, מטעים לגביהם את השיקום; תיקון 113
10 לא הוחל, כידוע, על קטינים. יצוין כי גם לגביהם, במהופך, ככל שהקטין קרוב יותר
11 לבגירות תהא לכך השפעה על הפעלת "שיקולי הקטינות" (לעומת "קטין צעיר"). יש
12 להניח, אמנם, כי חובת התסקיר לבגירים עד גיל 21 מצביעה על רצון המחוקק לבדוק
13 בהקפדה מיוחדת את שיקולי השיקום. מכל מקום, הבחנות הגיל, כדרך הבחנות תדיר, הן
14 שרירותיות (ראו בג"ץ 8803/06 גני חוגה נ' שר האוצר (2007)), אך מבוססות הן על תפיסה
15 היסטורית רבת שנים של מועד הבגירות, המעוגנת בחקיקה, תוך שלצד ההבחנה
16 הדיכוטומית ישנן הבחנות משנה. ואולם הגיל, בכל מקרה, הוא פרמטר המובא בחשבון על
17 פי הדין, גם בתיקון 113; זאת, הן בנסיבות קשורות בביצוע העבירה - בסעיף 40ט(6)
18 מובאת בחשבון "יכולתו של הנאשם להבין את אשר הוא עושה, את הפסול שבמעשהו או
19 את משמעות מעשהו, לרבות בשל גילו" (הדגשה הוספה - א"ר); והן לפי סעיף 40 יא(1),
20 המביא בחשבון בגדרי נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה את "הפגיעה של העונש
21 בנאשם, לרבות בשל גילו" (הדגשה הוספה - א"ר). ההתחשבות יכולה להיות בגיל צעיר
22 במיוחד - ובאמת, כאמור בפסק דינו של השופט ג'ובראן, גיל 18-19 ואף מעל לזאת הוא
23 משמעותי; היא יכולה להיות גם לגבי גיל קשיש במיוחד, כמובן, ואידך זיל גמור.
- 24
- 25 כ. ואחר כל אלה, גם לגבי "בגיר צעיר" אין הגיל פוליסת ביטוח מפני מאסר, מקל וחומר
26 מקטינים שאף לגביהם, במקרים המתאימים, אין מנוס ממאסר. הסניגור המלומד ציין כי
27 לעניין בגירים צעירים אין הבחנה בין "נחמדים" ל"לא נחמדים"; הביטויים אינם חביבים
28 עלי בהקשר זה, אך עבר פלילי הוא כידוע נסיבה שאינה קשורה בביצוע העבירה המובאת
29 בבירור בחשבון, בדין - סעיף 40יא(11) - ובשכל הישר.
- 30
- 31 הנה כי כן, נראה כי שיקול היותו של נאשם בן 18-21 ("בגיר צעיר") הינו שיקול בקביעת
32 העונש, גם אם אינו מהווה קטגוריה נפרדת כשלעצמה.

בית משפט השלום בטבריה

12 יולי 2016

ת"פ - 04-15-04 מדינת ישראל נ'

1 הדברים האמורים במאפיינים המיוחדים ל"בגירים צעירים" במסגרת שיקולי הענישה יפים
2 לענייננו בשעה שבית המשפט התרשם מנאשמים נורמטיביים אשר ביצעו העבירות
3 המיוחסות להם בכתב האישום המתוקן שעה שהיו צעירים בני 20, שניים מתוכם חיילים
4 ביחידות מובחרות והשלישי ממתין בימים אלו לגיוסו.
5
6 במסגרת החלטתי זו נתתי משקל מכריע לעובדה כי מעשי הנאשמים בגינם הורשעו בכתב
7 האישום המתוקן אינם מצויים ברף חומרה גבוה וזאת אני למד אף מעיון בהוראות החוק
8 והאיסורים השונים בו החמורים ברובם מהטרדה בלבד.
9 בבחינת הנזק התעסוקתי והתדמיתי שיגרם לנאשמים כתוצאה מהרשעתם אמנם לא הוכח
10 בפני כי נזק עתידי זה הינו ממשי וחמור לרבות היעדר ראייה כי שירותם של הנאשמים
11 בשירות סדיר וקבע עלול להיפגע אך אין בידי ספק, לאחר ששמעתי הנאשמים, כי יש
12 בהרשעה כדי לפגוע בתדמיתם העצמית כאנשים נורמטיביים, שומרי חוק המקדישים כל
13 זמנם תוך סיכון חייהם לטובת אזרחי המדינה וערכיהם הינם ערכי שמירת טבע ולא פגיעה
14 בטבע. עוד נתתי דעתי לנזק שנגרם לנאשמים, אם בהגשת כתב האישום ואם בשכירת
15 שירותי באת כוחם והגעה לשירות המבחן ואכן ניכר כי יש בהליך זה כדי ליצור הרתעה
16 ולהצביע על סיכוי נמוך להישנות העבירות.
17
18 מבלי להמעיט באינטרס הציבורי שעניינו השמירה על ערכי טבע מוגנים, נראה כי אי
19 הרשעתם של הנאשמים במקרה דנן, לא תהווה מסר שלילי לנאשמים ולציבור. הנאשמים
20 משרתים וישרתו את מדינתם כחיילים ביחידות קרביות, נעדרים הרשעות קודמות, לא
21 גרמו לנזק בלתי הפיך והביעו חרטה אמיתית וכנה על מעשיהם.
22
23 באיזון בין אינטרס הנאשמים מחד, והאינטרס הציבורי מאידך בנסיבות מקרה זה, גובר
24 לגישתי האינטרס האישי של הנאשמים והאינטרס הציבורי בשיקומם והמשך חייהם שהינם
25 נורמטיביים ככלל. אין להתעלם מהעובדה כי המדובר באירוע בודד, לנאשמים יכולות
26 ללמוד ולהפיק לקחים מהאירוע נשוא כתב האישום, מבינים באופן מעמיק את הפסול
27 במעשיהם ושירות המבחן המליץ להימנע מהרשעתם בדיון.
28
29 המדובר בעבירה ראשונה ויחידה של הנאשמים, אין המדובר בהתנהגות האופיינית
30 לנאשמים וכביכול העבירה בה מואשמים הנאשמים כעולה מהנסיבות הינה ברף הנמוך
31 בחומריתה.
32

בית משפט השלום בטבריה

12 יולי 2016

ת"פ - 04-15-04 מדינת ישראל נ'

7. לאור המקובץ לעיל, הנני קובע כי הנאשמים ביצעו את העבירות המיוחסות להם בכתב האישום המתוקן אך יש מקום במקרה זה להורות על הימנעות מהרשעתם של הנאשמים בדין. אני סבור כי ההרשעה במקרה דנן תפגע פגיעה בשיקום הנאשמים, מדובר בעבירה מסוג עוון ונראה כי בנסיבות העניין, מן הראוי להימנע מהרשעת הנאשמים בדין מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים כמפורט להלן.

עם זאת לא מצאתי ממש בטיעוני ב"כ הנאשמים בגין אכיפה בדרנית מצד המאשימה בשעה שטענה זו לא נתמכה בסימוכין כלשהם ומכאן כי לא הוכח בפני כי המאשימה נקטה במדיניות מפלה כלפי הנאשמים וכי מדובר באירוע יחיד בו נקטה בהליכים פליליים בביצוע עבירות דומות.

8. **אפנה בשלב זה לבחינת היחס שבין שאלת ההרשעה לתיקון 113 לחוק העונשין.**

בעוד שבהתאם להלכת כתב, הימנעות מהרשעה הינה אפשרית במידה והעבירה בנסיבותיה מצדיקה הימנעות מהרשעה וכי ההרשעה תביא לפגיעה ממשית בשיקום הנאשם, נראה כי העיקרון המנחה בהתאם לתיקון הינו עקרון ההלימה, ועל בית המשפט לקבוע מתחם ענישה הולם בהתאם לנסיבות העבירה ולגזור את הדין בתוך מתחם זה. סעיף 40ד' לתיקון, מקנה לבית המשפט האפשרות לחרוג ממתחם העונש ההולם בשל שיקולי שיקום, להוציא מקרים בהם מעשה העבירה ומידת אשמו של הנאשם הינם בעלי חומרה יתירה.

יוצא אפוא, כי אין הלימה מוחלטת בין הנימוקים המצדיקים הימנעות מההרשעה כפי שאלו הותוו בהלכת תמר כתב לבין עקרון ההלימה ונסיבות ביצוע העבירה המשמשים מבחנים מובילים בקביעת מתחם העונש הראוי בהתאם לתיקון 113 לחוק. קיימת אי בהירות בקשר ליחס בין השיקולים שנקבעו בפסיקה באשר להימנעות מהרשעה, לבין שיקולי השיקום שנקבעו בתיקון 113 והמאפשרים חריגה ממתחם הענישה (ראו גם: ת"פ (שלום-בי"ש) 5989-05-10 מדינת ישראל נ' רונן רווח (18.4.13)).

במקרה דנן, מקום שנמנעתי מלהרשיע את הנאשם בעבירות המיוחסות לו, אינני רואה להיזקק לקביעת מתחם עונש הולם בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין. בעניין זה, מקובלת עליי קביעתו של כב' השופט קרשן בת.פ. 51799-12-10 מדינת ישראל נ' עידן זיגדון, בלשון זו: " ... העיקרון המנחה בענישה ודאי שצריך להשפיע על הכרעה האם ניתן להימנע מהרשעה במקרה פלוני, וכך גם יתר העקרונות המנויים בסימן א' 1 לחוק

בית משפט השלום בטבריה

12 יולי 2016

ת"פ - 04-15- מדינת ישראל נ'

1 העונשין. אלא שעקרונות ענישה וערכים מוגנים לחוד וקביעת מתחם ענישה לחוד. כאמור,
2 דעתי היא כי אין מקום לקבוע מתחם עונש הולם במסגרת ההחלטה בדבר הימנעות
3 מהרשעה " .

4 עצם הימנעותו של המחוקק להתייחס לסוגיית אי ההרשעה בדין או ביטולה מקנה חיזוק
5 מסוים לגישה הגורסת כי ההלכות הפסוקות בפרשת כתב ואלו שבאו בעקבותיה בדבר
6 ההכרעה הדו שלבית לא נעלמו מן העולם עם תיקון 113 , אם כי הנני סבור כי גם בתיקון
7 113 קיימים עקרונות ההלימה והשיקום המאפיינים את הלכת כתב. מכאן כי גם אם היה
8 בית המשפט נוקב במתחם ענישה במקרה זה , הרי שלשיקולי השיקום במקרה זה לנוכח
9 נסיבותיו המיוחדות של המקרה היה משקל מכריע בהחלטה לביטול הרשעת הנאשם והטלת
10 עונש בהתאם.

11

12 לציין כי הבחינה הדו שלבית נדונה בפסיקת בית המשפט המחוזי בנצרת (ע"פ 14 / 58354
13 מדינת ישראל נ' זהביאן (לא פורסם), (28/1/2015) , שם נקבע כי שתי האפשרויות
14 (הכרעה ראשית בסוגיית ההרשעה או הכרעה בסוגיית ההרשעה במסגרת קביעת מתחם
15 העונש בהולם והעונש הראוי) הינן לגיטימיות והולמות את לשון החוק בנושא באותה
16 המידה.

17

18 במסגרת שקילת העונש הראוי סברתי כי מן הראוי היה להטיל על הנאשמים עונש חינוכי
19 בדמות של"צ אך מהיותם של שניים מהנאשמים חיילים בשירות קבע ביחידות קרביות
20 מובחרות ונאשם שלישי עתיד להתגייס ליחידה קרבית כבר בימים הקרובים נהיר לבית
21 המשפט כי אין מקום להטיל ענישה בדמות של"צ במקרה זה שאינה ברת יישום במקרה זה.
22 עם זאת נתתי דעתי הן להמלצת שירות המבחן והן לאפשרות שהועלתה במסגרת הטענות
23 לעונש ואף בהמלצת בית המשפט להטלת הוצאות מכיס הנאשמים לטובת אוצר המדינה.

24

25 לאור האמור לעיל, הנני מורה כי כל אחד מהנאשמים יחתום על התחייבות להימנע מלעבור .9
26 עבירה לפי סעיפי החוק בהם הורשעו בכתב האישום המתוקן משך 3 שנים החל מהיום.
27 ההתחייבות תהא על סך 10,000 ש"ח או 50 ימי מאסר תמורתו; אם לא יחתמו תוך 7
28 ימים מהיום ייאסרו למשך 30 ימים.

29

30 כמו כן ובמסגרת טיעוני ב"כ הנאשמים מצאתי להטיל על כל אחד מהנאשמים הוצאות
31 משפט לטובת אוצר המדינה בסך של 1000 ש"ח כל אחד אשר ישולמו בעשרה תשלומים

בית משפט השלום בטבריה

12 יולי 2016

ת"פ - 04-15-04 מדינת ישראל נ'

1 חודשיים ושוויים החל מיום 1/11/16 ובכל 1 לחודש. אי עמידה באחד התשלומים יעמיד
2 יתרת ההוצאות לפרעון מיידי.

3

4

הודע לצדדים על זכות ערעור תוך 45 ימים מהיום.

5

6

7

ניתן והודע היום ו' תמוז תשע"ו, 12/07/2016 במעמד הנוכחים.

ניר מישורי לב טוב, סגן נשיא

8

9

הוקלד על ידי יהודית בן דוד